REISVERHAAL DE ONGELOOFLIJKE REIS (5)

DOELLOOS BANDWERK

VAN ALASKA NAAR ARGENTINIË EN WEER HELEMAAL TERUG

Reizen is een beetje zoals een zaak runnen op de manier waarop je boekhouder het doet: alles staat of valt met correct ingevulde papieren. De afgelopen dagen heb ik heroïsche gevechten geleverd met mijn vermoeidheid, en ik ben opgelucht wanneer ik het kantoor van de cargoluchthaven van Bogota binnenstap. Een kerel die Jonny heet, levert ook strijd, maar dan met zijn computer. Hij staat twintig minuten achter met papierwerk dat hij moet invullen opdat de politie mijn motor uit Colombia laat vertrekken, maar ik zou wel dolgraag vanavond nog op een vliegtuig stappen als het even kan.

Geschreven door Nick Sanders Foto's Nick Sanders

Vlak achter me staat een geblokte vrouw met ultrakort haar. Ze fouilleert iedereen die het entrepot - een beveiligde omgeving - binnenkomt. Ze geeft er duidelijk de voorkeur aan vrouwen te fouilleren. Haar vriendin heeft wenkbrauwen zo dik dat je er met een ploeg doorheen kunt. Reizen draait niet alleen om papierwerk, maar ook om geduld oefenen. Jonny zit nog steeds te zwoegen achter zijn pc, maar weet duidelijk niet hoe het ding werkt. Voor zover ik kan zien, moet hij 'm trouwens eerst nog aanzetten ook. Ik kan mijn ongeduld niet verbergen, waaruit Jonny terecht afleidt dat ik vind dat 'ie traag van begrip is. Waarna hij op zijn beurt in razendsnel Spaans tegen me praat, goed wetende dat ik me daardoor even dom zal voelen. Mijn slechte talenkennis heeft de afgelopen drie maanden constant mijn zelfbewustzijn ondermijnd, dus Jonny's poging om me uit te lachen, glijdt zo van me af. Door op de printknop te drukken, ontdekt deze dommerik tenminste hoe hij een document kan afdrukken. Het papierwerk wordt me overhandigd en Jonny's collega krijgt de opdracht me naar het douanekantoor te leiden.

"Jonny zit nog steeds te zwoegen achter zijn pc, maar weet duidelijk niet hoe het ding werkt. Voor zover ik kan zien, moet hij 'm trouwens eerst nog aanzetten ook. Ik kan mijn ongeduld niet verbergen, waaruit Jonny terecht afleidt dat ik vind dat 'ie traag van begrip is."

Aan de overkant van de weg staat het knappe, nieuwe douanegebouw met op de derde verdieping een verfrissend kantoor dat The Cargo Port heet. Hele rijen goedgeklede mannen en vrouwen zitten voor computerschermen. Ik wacht. Boven de tafels klikken ze een eind weg, onder tafel leiden ze een heel ander leven. Tegenover me draagt een douanebeambte een lichtroze hemd met een das in een iets donkerder roze. Onder tafel speelt zijn in lichtblauwe kous gestoken voet een soort van tango met zijn mocassin. Boven de tafel drukt zijn gezicht concentratie uit, maar ik kan niet opmaken of hij druk bezig is met belangrijk werk of een kruiswoordraadsel. Zijn andere tic houdt in dat hij zijn papieren steeds opnieuw op een stapeltje legt en herschikt en ik vraag me af of dit nu echt het enige is wat al die kantoormensen de hele dag doen?

Plots staat er een vrouwelijke douanebeambte voor mijn neus en het moet gezegd: ze ziet er smakelijk uit! Groot, slank en met lange oorringen die haar glimlachende gezicht alle eer aandoen. Een >>

moment lang koester ik een fantasie over wat ze onder haar bepaald niet strakke blouse draagt, en terwijl ik afwacht of ze mijn motor al dan niet toelaat op de vlucht van morgenochtend, vind ik alvast troost in het feit dat ze - met haar lange, ranke benen - op z'n minst mooi is om naar te kijken. De man met de roze das zit ondertussen tegen zichzelf te praten en wanneer hij plots rechtstaat, zie ik dat hij niet bepaald de grootste is. Wanneer ik uit mijn eigen kleine wereld treed en kantoren als dit binnenstap, dan observeer ik van dichtbij de personages en de woordentwisten die deel uitmaken van de ontwikkelingen die mij doorheen de Amerika's brengen. Het is een kleine transportband van mensen die mij helpen mijn weg voort te zetten. In een stad waar het doodnormaal is dat je in de taxi beroofd wordt door een taxichauffeur die chloroform in je gezicht spuit, ga ik naar de bank en haal ik geld af. Die avond eet ik iets kleins, waarna ik incheck en aan boord ga van het vliegtuig. Om één uur 's nachts arriveer ik in Panama Airport, waar de hotelshuttle me oppikt. Om drie uur lig ik eindelijk in bed.

12 juli, 7u30. Dag 14 van de reis noordwaarts. Een taxi brengt me van het hotel naar de cargoruimte achter de luchthaven. Door het raampje zie ik een favela naast de omheining die de luchthaven omsluit. Ik moet deze favela straks nog een keer voorbij om mijn motor op te halen, en dan nog eens wanneer ik de stad in rijd op weg naar de American Bridge om het Panamakanaal over te steken. We passeren hele rijen gebouwen met golfplaten daken tussen afval, vuiligheid en hele roedels honden. Dezelfde predikant die ik al zo vaak gezien heb, preekt nog steeds voor dezelfde gelovigen en de zwarte jongens kijken me na wanneer ik passeer - nieuwsgierig en verdwaasd. Dezelfde winkelier die me steeds opnieuw koude drankjes verkoopt is er ook nog steeds, net als de griezelig dunne hoeren en de schooljongens en -meisjes in hun smetteloze witte hemdjes. Het is leerrijk, hoe de mensen hier erin slagen hun verstand te bewaren in deze lawaaierige riool waarin ze elk wakend moment doorbrengen. Het is ook een soort reistrucje waardoor ik me veilig kan voelen in wat vertrouwde omgevingen zijn geworden. Iets verderop staan twee politiemotoren geparkeerd. Ik check mijn snelheid en wacht tot ik aan de kant gezet word. Met spectaculaire voorspelbaarheid zwaaien de agenten me tot stilstand. Hier met een Super Ténéré rijden is zo'n beetje hetzelfde als rondlopen met een lichtreclame waarop 'rijke gringo wil geld weggeven' in grote neonletters flikkert. Een agent die Alfonso heet, stapt op me toe. Ik weet pertinent zeker dat ik niet sneller reed dan de toegestane 100 km/u. Ik weet dat ik in mijn recht ben, en deze mantra verdrijft elke vorm van opgedrongen of gesuggereerd schuldgevoel uit mijn lichaam.
"Overtreding," zegt hij.
"Nee," zeg ik, en Alfonso trekt zijn dikke wenkbrauwen op.
"Overtreding, jawel,"zegt hij.
"Neen, agent, je hebt het mis. Ik reed niet te snel, ik beging geen overtreding."
"Jawel."
"Niet waar."
"Toch wel."
"Neen." En zo gaat het maar door.
"Kijk maar op mijn radarpistool, er staat 118 km/u en de snelheidslimiet hier is 100 km/u."
Zoals te verwachten, overhandigt hij me het radarpistool en staat er klaar en duidelijk '118', maar het klopt niet.
"Je hebt tenminste niet geprobeerd mijn 'overtreding' met je telefoon vast te stellen," zeg ik sarcastisch.
"Neen, radarpistool, geen telefoon."
Plots spot ik een man op een paard. Het tweetal hobbelt rustig onze richting uit. Ik richt het radarpistool op de man en zijn paard, het pistool markeert 118 km/u.
"Dat paard haalt ook 118 km/u," zeg ik tegen de agent. "Je radarpistool is kapot. Ik ga verder rijden. Tot ziens." Voordat de twee agenten iets kunnen zeggen of doen, zit ik alweer op mijn motor en ben ik vertrokken.

Aan de rand van David, in Peru, neem ik even de tijd voor een avondmaal in een openluchtrestaurant met vierkante houten tafels, dat uitgebaat wordt door twee streng uitziende vrouwen. Ik eet kip met rijst en gekaramelliseerde banaan en spoel alles door met twee plastic bekertjes melkachtige vloeistof. Terwijl ik eet, komt er een man naar me toe. Hij heeft ooit een motor gehad, en of ik het vervelend zou vinden als hij een passage uit de Bijbel citeert? Ik knik dankbaar alsof ik me gezegend voel en eet rustig door.

Ik nader de Panamese grens en afgezien van een beetje achtergrondmuziek, is het rustig. Geen vrachtwagens te zien, geen draaiende motoren te horen, niets behalve het geluid van jonge mensen die een wandelingetje maken. Het hele 'jongen ontmoet meisje'-ding is overal even vanzelfsprekend, van de drukste stad tot een transitzone als deze, en dat is fijn om te zien. Mijn exit uit Panama gebeurt snel en ik overbrug al gauw die paar honderd meter naar Costa Rica. Er zijn vier belangrijke kantoren voor de reiziger, maar voor mij zijn er slechts drie van belang aangezien mijn verzekering voor Costa Rica nog geldig is van toen ik hier in de andere richting passeerde. >>

Mijn paspoort wordt afgestempeld bij de immigratiedienst en de eerste autorisatie om de motor tijdelijk in te voeren, wordt om de hoek ingeleid. In het aansluitende kantoortje wordt het proces door een jonge vrouw met een rubberen stempel afgerond.

Een uittreksel uit mijn blog. Dit is het enige wat ik me van deze dag herinner.
Noordwaarts, dag 15, 13 juli, grens Costa Rica naar Managua. Gereden kilometers: kan ik me niet herinneren.
Status emotioneel leegbloeden: tenzij je erin slaagt je emotionele batterij helemaal opgeladen te houden, beginnen de lampjes in je hart te flikkeren. Desillusie over het doel van deze reis is een steeds terugkerend thema, maar zo is het altijd al geweest, met al mijn reizen. 'Doel' kan een kunstmatige constructie zijn. Wanneer mensen zeggen 'mijn levensdoel is dit of dat worden', dan is het vaak een uitgedunde ambitie, begrensd door de veilige limieten van wat al binnen handbereik ligt - eerder dan iets waar echt voor gevochten moet worden. Met de motor de beide Amerika's in de beide richtingen doorkruisen, vergt een doel dat soms moeilijk te vinden is, zelfs voor mij. Wie mij observeert, kan opperen dat mijn reis niet echt een afgetekend, herkenbaar doel heeft; terwijl ik kan argumenteren dat de reis alleen al een doel op zich is. Je kunt ook discussiëren over de vraag wat 'een doel' eigenlijk is.

Het is nat. Soms spat het regengordijn zo hard weer op dat je niet verder kunt zien dan een paar meter. Het is stikdonker, ik moet de weg raden. De verhoogde focus die nodig is om met deze natte ondergrond en het verkeer dat mijn bestaan volledig lijkt te negeren, om te gaan, leidt me af van mijn potentieel doelloze zelf. Het is aardedonker en zonder enige vorm van straatverlichting kan ik alleen maar hopen dat mijn wielen de weg volgen.
Het kan de buschauffeurs nog het minst van al schelen of ze me aanrijden, gevolgd door vrachtwagens die hun massieve lading bij nul zichtbaarheid een blinde bocht in gooien. Autobestuurders zijn als termieten en ze kijken zelden in hun spiegels. Ze voeren manoeuvres uit alsof ik er niet ben. Motortaxi's op drie wielen pruttelen verder in hun eigen kleine wereldje, terwijl lichte motorfietsen bijna onderaan de verkeerspiramide staan - helemaal onderaan staan de fietsers.

"Tenzij je erin slaagt je emotionele batterij helemaal opgeladen te houden, beginnen de lampjes in je hart te flikkeren."

Ik ben in Nicaragua. Na 15 uur rijden in zware regenval zoek ik een plaats om te overnachten en vind een hotelletje ten zuiden van Managua. Voor het eerst in dagen slaap ik in een veilige kamer, in een bed. Terwijl 'overleven' net zo geschikt is als doel als eender wat, herinner ik mezelf eraan hoe het is om thuis te zijn bij mijn gezin. Bij een koud biertje verzand ik in een depressie, dertig minuten later lig ik te slapen.

Nicaragua weer achter me laten is makkelijk, omdat ik het land nog nooit een kans gegeven heb. Het enige dat ik zie zijn twee kleuren, bruin en groen, en het asfalt voor me. Dat is het onvermijdelijke compromis dat de recordbreker moet sluiten - tijd en plaats passeren zo snel dat ze eerder droom dan werkelijkheid lijken. Ik weet dat ik noordwaarts reed, op dag 16, op 14 juli. Ik weet dat ik Managua verlaten heb en 610 kilometers heb afgehaspeld, maar dat is dan ook alles. Ik ben er zeker van dat sommige mensen zich hun dromen beter herinneren dan ik sommige echte dingen die mij tijdens deze reis overkomen zijn. ■

HET SLOT VAN NICKS ONGELOOFLIJKE REIS LEES JE IN HET VOLGENDE NUMMER